

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی

رشته: زبان ایتالیایی

گرایش: ادبیات

دانشکده: زبانهای خارجی

مصوب جلسه مورخ ۸۲/۷/۲۹ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آئیننامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه، توسط اعضای هیات علمی گروه ایتالیایی دانشکده زبانهای خارجی بازنگری شده و در هفتاد و دومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشکده مورخ ۸۲/۷/۲۹، تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : زبان ایتالیایی گرایش ادبیات

مقطع : کارشناسی

برنامه درسی دوره کارشناسی زبان ایتالیایی گرایش ادبیات که توسط اعضای هیات علمی گروه ایتالیایی
تضمین شده است، با کرمش آرد به تصویب رسید.
• این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
• هر نوع تعسر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه
رسد.

رای صادره جلسه مورخ ۲۳/۲/۸۳ برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه
درسی رشته زبان ایتالیایی گرایش ادبیات در دوره کارشناسی صحیح است. به واحد ذربط
ابلاغ شود.

رضایی

دکتر رضا فرجی دانا

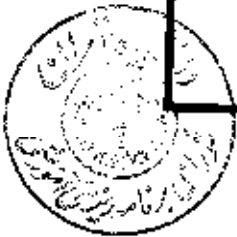
رئیس دانشگاه

دکتر سید حسین حسینی

سعاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

دکتر علی افشار بگشلو

دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

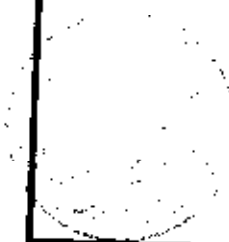

فصل اول

مشخصات کلی و برنامه درسی

کارشناسی زبان ایتالیایی

گرایش ادبیات

سابقه روابط فرهنگی ایران و ایتالیا به هزاران سال پیش بر می گردد و این دو کشور در طول تاریخ پرفراز و نشیب خود، علاوه بر ارتباط فرهنگی بسیار، گاه حتی همسایه و هم مرز نیز بوده اند. البته زیبایی که محمل این ارتباطات بودند در طول قرنها دچار تغییر و تحولات بسیار شدند، اما عمق رابطه همواره منشاء رشد فرهنگی هر دو جامعه بوده است. از این منظر اینک که تدریس زبان و ادبیات و فرهنگ ایتالیایی به صورت یک رشته دانشگاهی در ۳۰ سال اخیر محقق شده و دوران کودکی خود را هم سپری کرده است، قادریم چشم انداز روشتری از آموزش سه مقوله زبان، فرهنگ و ادبیات داشته باشیم که می تواند بستر مناسب فعالیت های آینده باشد. زمین و آموزش شیوه های تحقیق و شناخت درست و منطقی فرهنگ و تمدن غرب به منظور معرفی مناسب و شایسته فرهنگ و تمدن ایران.

اهداف کلی

۱. آشنا ساختن دانشجویان با یکی از پر سابقه ترین فرهنگ های مغرب زمین و آموزش شیوه های تحقیق و شناخت درست و منطقی فرهنگ و تمدن غرب به منظور معرفی مناسب و شایسته فرهنگ و تمدن ایران.
۲. تربیت مترجمان زبده در زمینه های مختلف.

طول دوره و واحدهای درسی

رشته کارشناسی زبان و ادبیات ایتالیایی، با احتساب درس پیش دانشگاهی، در ۸ نیمسال

تحصیلی ارائه می شود.

از آنجا که دانشجویان متقاضی تحصیل در این رشته، عمدتاً قبل از ورود به دانشگاه امکاناتی برای یاد گرفتن این زبان و آشنایی مستقیم با ادبیات و فرهنگ ایتالیا ندارند، و با آغاز تحصیلات دانشگاهی باید آموختن این زبان را از مقدمات شروع کنند و نیز به لحاظ عدم دسترسی به منابع ایتالیایی، ضرورت دارد یک نیمسال تحصیلی به آموزش مبانی این زبان اختصاص یابد. طبیعی است بعد از گذراندن آن دانشجویان می توانند واحدهای اصلی و تخصصی خود را شروع کنند.

ذکر این نکته نیز لازم است که به دلیل فقدان شدید اعضای هیئت علمی رسمی در این رشته و دیگر محدودیتهای دانشگاهی، در حال حاضر امکان ارائه دروس اختیاری وجود ندارد.

این رشته شامل دو بخش اصلی و بخش تخصصی می باشد. در بخش اصلی کسب مهارتهای زبانی و تعمیق و گسترش دانش زبانی، از جمله ترجمه کتبی و شفاهی، و در بخش تخصصی دست یافتن به شناختی منسجم از ادبیات و فرهنگ ایتالیایی حاصل می شود.

- کلیه دروس اصلی و تخصصی الزامی است.
- تعداد کل واحدهای درسی برای اتمام دوره کارشناسی، با احتساب واحدهای عمومی ۱۳۵ واحد است.

- تعداد واحدهای دروس اصلی ۵۸ واحد
 - تعداد واحدهای دروس تخصصی ۵۶ واحد
 - تعداد واحدهای عمومی ۲۱ واحد است.
- برای هر درس چنانچه پیش نیازی در نظر گرفته شده باشد در جداول مربوط و شرح درس قید شده است.

نقش و توانایی

فارغ التحصیل رشته زبان و ادبیات ایتالیایی می تواند علاوه بر ترجمه به هر دو زبان در سازمانها و مراکز دولتی، مجلات و روزنامه ها، کارخانه ها و مراکز بازرگانی دولتی و خصوصی، به تدریس این زبان نیز بپردازد. همچنین می تواند به عنوان یک محقق در زمینه غرب شناسی فعالیت کند و در امور فرهنگی، سیاسی و اقتصادی مشاور توانایی باشد.

فصل دوم
جداول دروس

فصل دوم : لیست دروس رشته زبان و ادبیات ایتالیایی

الف . جدول دروس عمومی

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۳
۲	مبانی اسلامی و ریشه های آن	۲
۳	تاریخ اسلام	۲
۴	مفردات اسلامی	۲
۵	معارف اسلامی (۱)	۲
۶	معارف اسلامی (۲)	۲
۷	اخلاق و تربیت اسلامی	۱
۸	اصول حقوق	۱
۹	فلسفه اسلامی (۱)	۱
۱۰	فلسفه اسلامی (۲)	۱
۱۱	زبان عمومی (ایتالیایی)	۳
	جمع کل	۲۱

ب - جدول دروس اصلی

ردیف	نام درس	تعداد		ساعت		پیشنیاز
		واحد	جمع	نظری	عملی	
۱	ایتالیایی پیش دانشگاهی	-	۲۵۶	ندارد	ندارد	
۲	دستور تطبیقی ۱	۴	۶۴	۶۴	-	پیش دانشگاهی
۳	خواندن و پرسش ۱	۴	۶۴	۶۴	--	پیش دانشگاهی
۴	گفت و شنود ۱	۴	۶۴	۶۴	--	پیش دانشگاهی
۵	دستور تطبیقی ۲	۴	۶۴	۶۴	--	دستور تطبیقی ۱
۶	خواندن و پرسش ۲	۴	۶۴	۶۴	--	خواندن و پرسش ۱
۷	گفت و شنود ۲	۴	۶۴	۶۴	--	گفت و شنود ۱
۸	نگارش ۱	۲	۳۲	۳۲	--	دستور ۱، ایتالیایی عمومی
۹	آموزش روش ترجمه	۲	۳۲	۳۲	--	ایتالیایی عمومی
۱۰	دستور تطبیقی ۳	۴	۶۴	۶۴	--	دستور تطبیقی ۲
۱۱	نگارش ۲	۲	۳۲	۳۲	-	نگارش ۱
۱۲	ترجمه ۱	۲	۳۲	۳۲	--	آموزش روش ترجمه
۱۳	ترجمه ۲	۴	۶۴	۶۴	--	ترجمه ۱
۱۴	ترجمه ۳	۲	۳۲	۳۲	--	ترجمه ۲
۱۵	ترجمه متون مضبوطی	۲	۳۲	۳۲	--	ترجمه ۳
۱۶	اصول و روش تحقیق	۲	۳۲	۳۲	--	نگارش ۲
۱۷	زبانشناسی همگانی ۱	۲	۳۲	۳۲	--	ندارد
۱۸	زبانشناسی همگانی ۲	۲	۳۲	۳۲	--	زبانشناسی همگانی ۱
۱۹	ترجمه متون اسلامی ۱	۲	۳۲	۳۲	--	ترجمه ۲
۲۰	ترجمه متون اسلامی ۲	۲	۳۲	۳۲	--	ترجمه متون اسلامی ۱
۲۱	درآمدی بر تاریخ هنر ایتالیا	۲	۳۲	۳۲	--	اصول و روش تحقیق
۲۲	ترجمه متون ادبی	۲	۳۲	۳۲	--	ترجمه ۳
	جمع کل		۵۸			

ج- جدول دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد ر.حد	ساعت		پیشنیاز
			نظری	عملی	
۱	خواندن و بیان شفاهی داستان ۱	۴	۶۴	--	خواندن و پرستش ۲
۲	خواندن و بیان شفاهی داستان ۲	۴	۶۴	--	خواندن و بیان شفاهی داستان ۱
۳	نگارش پیشرفته ۱	۲	۳۲	--	نگارش ۲
۴	نگارش پیشرفته ۲	۲	۳۲	--	نگارش پیشرفته ۱
۵	ادبیات قبل از قرن ۱۳ نیمه	۴	۶۴	--	ندارد
۶	ادبیات سده های ۱۵ ۱۶-۱۷	۴	۶۴	--	ادبیات قبل از قرن ۱۳
۷	ادبیات سده های ۱۶ ۱۵-	۴	۶۴	--	ادبیات سده های ۱۴-۱۳
۸	ادبیات سده های ۱۸ ۱۷-	۴	۶۴	--	ادبیات سده های ۱۶-۱۵
۹	ادبیات قرن ۱۹	۴	۶۴	--	ادبیات سده های ۱۸-۱۷
۱۰	ادبیات قرن ۲۰	۴	۶۴	--	ادبیات قرن ۱۹
۱۱	نقدی متون ادبی ۱	۲	۳۲	--	ادبیات سده های ۱۴-۱۳
۱۲	نقدی متون ادبی ۲	۲	۳۲	--	نقدی متون ادبی ۱
۱۳	ساختار رمان و انواع آن	۲	۳۲	--	نقدی متون ادبی ۱
۱۴	تخلیص یک اثر ادبی	۲	۳۲	--	ساختار رمان و انواع آن
۱۵	رمان دوم ۱	۴	۶۴	--	ندارد
۱۶	رمان دوم ۲	۴	۶۴	--	رمان دوم ۱
۱۷	رمان دوم ۳	۴	۶۴	--	رمان دوم ۲
	جمع کل		۵۶		

فصل سوم
سر فصل دروس
کارشناسی زبان ایتالیایی
گرایش ادبیات

فصل سوم : سرفصل دروس اصلی و تخصصی

۱۶ ساعت

پیش دانشگاهی

هدف: آشنایی مقدماتی با زبان ایتالیایی

شرح درس: یادگیری مقدماتی خواندن، مکالمه، جمله نویسی و دستور زبان در حد زمان های

حال، آینده، ماضی استمراری و ماضی نقلی، ضمائر فاعلی، مفعولی (بی واسطه، با واسطه،

مرکب)، اشاره و ملکی، حروف اضافه و قید همراه با تمرینات مناسب.

امتحان: کتبی و شفاهی

پیش نیاز: پیش دانشگاهی

هدف: یادگیری عملی چهارچوب اصلی دستور زبان ایتالیایی و مقایسه آن با فارسی همراه با اطلاعات لازم زبان شناختی در هر بخش.

شرح درس: آموزش بقیه زمانهای وجه اخباری، وجه التزامی، وجه **Condizionale**، صورت‌های نامعین و معین، تطابق زمان ها، نقل قول های مستقیم و غیرمستقیم، معلوم و مجهول، جمله های شرطی، ضمائر موصولی، وجه امری، ادات فعلی، هجا همراه با تمرین های متعدد (حداقل صد تمرین برای هر درس) در این زمینه ها.
توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع

پیش نیاز: دستور ۱

هدف: فراگیری تخصصی دستور زبان ایتالیایی و مقایسه آن با فارسی

شرح درس: تدریس صرف و نحو زبان ایتالیایی و تمرین تجزیه و ترکیب (analisi logica)

همراه با تاریخ تحول زبان ایتالیایی و کلمات مشتق و مرکب (انواع پیشوند و پسوند).

در طول تدریس انجام تمرین های مناسب ضروری است.

توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع

پیش نیاز: دستور ۲

شرح درس: تدریس بخش های مختلف سازنده جمله های پیچیده و انواع جمله و حروف ربط همراه با تجزیه و ترکیب جمله ها (analisi del periodo)، صنایع ادبی، بعلاوه نکات تکمیلی و برخی استثناها.

در طول تدریس انجام تمرین های مناسب ضروری است.

توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع.

خواندن و پرسش ۱ و ۲ (اصلی) ۸ واحد

پیش نیاز ۱: پیش دانشگاهی

پیش نیاز ۲: خواندن و پرسش ۱

هدف: افزایش مهارت در خواندن متون ایتالیایی و درک مفهوم و بازگویی درست آنها از حیث آهنگ جمله و تلفظ صحیح کلمه و نشانه های نوشتاری.

شرح درس: قرائت متون مختلف ایتالیایی در زمینه علوم انسانی، داستان های کوتاه، مقاله از نشریات روز همراه با پرسش های واژه ای و مفهومی و تشریحی مربوط به متن. در طول تدریس انجام تمرین های مناسب ضروری است. در هر درس حداقل ۱۰۰ صفحه باید قرائت و تحلیل شود.

توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع

امتحان شفاهی

پیش نیاز ۱: پیش دانشگاهی

پیش نیاز ۲: گفت و شنود ۱

هدف: فراگیری تلفظ و آهنگ صحیح زبان ایتالیایی و افزایش توان دانشجو در مکالمه و تسلط بر بیان مطالب و اندیشه های خود.

شرح درس: تمرین و افزایش توان مکالمه و برقراری ارتباط از طریق کتاب های مربوط به مکالمه، نوار و فیلم و مکالمه سازی به طوری که زمینه و انگیزه صحبت کردن و بیان افکار را در دانشجو پدید آورد.

در طول تدریس انجام تمرین های مناسب ضروری است. حداقل ۱۰۰ صفحه متن مکالمه ای در هر یک از این دو درس باید خوانده و تمرین شود.

توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع

امتحان شفاهی

پیش نیاز ۱: دستور ۱، ایتالیایی عمومی. پیش نیاز ۲: نگارش ۱

هدف: افزایش قابلیت های نوشتاری

شرح درس: دانشجویان باید در طول هر نیمسال حداقل درباره ۳۱ موضوع انشاء بنویسند که شامل کار کلاسی (در زمان محدود و بدون استفاده از فرهنگ لغت) و تکلیف در منزل (در زمان طولانی و با استفاده از فرهنگ لغات) است تا اصول و قواعد نگارش و علائم سجاوندی را خوب فرا گیرند. از این موضوعات چند مورد هم باید نامه نگاری باشد، که در نگارش ۱ شامل نامه های دوستانه و غیررسمی است و در نگارش ۲ شامل نامه های اداری. توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع.

پیش نیاز: ابتدایی عمومی

هدف: آشنایی با روش های ترجمه.

- شرح درس: آموزش اصولی که در ترجمه از یک زبان به زبان دیگر باید رعایت گردد: ۱.
 درک معنی و مقصود گوینده؛ ۲. توجه به سبک او در بیان مطلب؛ ۳. قالب های نوشتاری و
 زمینه مطلب؛ ۴. شمول معنایی انواع واژه ها؛ ۵. توجه به معانی ضمنی و ضرب المثل ها و شیوه
 های بی _____
 ۶. نشانه های نوشتاری و نکات ظریف دستوری که باید در ترجمه مورد توجه خاص قرار گیرد
 برای همه موارد تمرین های مخصوص جداگانه به صورت کار کلاسی و تکلیف در منزل در نظر
 گرفته شود.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز ۱: خواندن و پرسش ۲. پیش نیاز ۴: بیان شفاهی داستان ۱.

هدف: افزایش مهارت خواندن و بازگویی یک داستان ایتالیایی و آشنایی مقدماتی با نثر ادبی

ایتالیا و نویسندگان آن.

شرح درس: داستان های کوتاه یا بخش هایی از داستان های بلند ادبی از نویسندگان ایتالیایی

خوانده و توسط دانشجویان بازگو شود. در هر نیمسال حداقل ۲۵ داستان از دوره های مختلف

ادبی کار شود.

توجه به روزآمد کردن منابع

امتحان شفاهی است.

پیش نیاز ۱: نگارش ۲

پیش نیاز ۲: نگارش پیشرفته ۱

هدف: تسلط بر نگارش

شرح درس: دانشجویان باید علاوه بر مقاله نویسی تمرین های نوشتاری مختلف مانند تلخیص های گوناگون (تلخیص یک مقاله طولانی، تلخیص متون ادبی، تلخیص چند صفحه در چند پاراگراف و...)، برگرداندن شعر به نثر، برگرداندن متن روایتی نمایشنامه، مختصر کردن یا مفصل کردن یک متن و پروراندن آن و... انجام دهند.

دانشجویان در این درس باید یک تکلیف انفرادی ویژه هم تا پایان نیمسال ارائه دهند، که

بخشی از نمره کلاسی آنها محسوب خواهد شد.

توجه به روزآمد کردن منابع

ترجمه ۱ (اصلی)	۲ واحد
ترجمه ۲ (اصلی)	۴ واحد
ترجمه ۳ (اصلی)	۲ واحد

پیش نیاز ۱: آموزش روش ترجمه. پیش نیاز ۲: ترجمه ۱. پیش نیاز ۳: ترجمه ۲

هدف: پرورش قابلیت های دانشجویان در زمینه درک صحیح متن، تشخیص سبک آن و

ترجمه آن از فارسی به ایتالیایی و بالعکس.

شرح درس: متن های مختلف به صورت انفرادی و بعضاً گروهی در کلاس و منزل ترجمه شود تا ذخیره و ازگانی دانشجویان غنی شود و توانایی ترجمه آنها افزایش یابد. با مقایسه تکالیف دانشجویان اشتباهات آنها تذکر داده شود و تنوع در بیان مفاهیم و معانی، معادل های مناسب در کلاس طرح و بررسی گردد. متن ها بیشتر در زمینه علوم انسانی باشند. علاوه بر کتاب از نشریات معتبر هم می توان استفاده کرد. به تدریج متن ها مشکل تر شود.

هر درس با یک تکلیف انفرادی ویژه به عنوان بخشی از نمره کلاسی دانشجویان همراه خواهد بود.

در طول دوره برای هر درس دو واحدی حداقل ۳۰ صفحه تکلیف ترجمه علاوه بر کار

انفرادی داده شود.

هدف: آشنایی با پیدایش ادبیات در ایتالیا تا قرن ۱۳

شرح درس: تاریخ شکل گرفتن زبان و ادبیات ایتالیایی و نیز طرح نظریه های غالب در این دوره که از قرن ۴ (San Agostino) تا قرن ۱۳ (San Francesco) را شامل می شود همراه با خواندن و تحلیل ادبی، زبانشناختی و درون مایه و ریخت شناسی گزیده هایی از آثار با توجه به چهارچوب تاریخی آنها.

درس همراه با تحقیق دانشجو در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ادبیات قبل از قرن ۱۳ ایتالیا

هدف: آشنایی با ادبیات در ایتالیای سده های ۱۳ و ۱۴

شرح درس: بیان تاریخ ادبیات ایتالیا و طرح همه مکاتب و ژانرهای ادبی و گرایش های غالب از جمله تفاوت در این دوره (از *Scuola Siciliana* تا آخر *Boccaccio*) همراه با خواندن و تحلیل ادبی، زبان شناختی، ریخت شناختی و درون مایه های گزیده هایی از آثار با توجه به چهارچوب تاریخی آنها.

درس همراه با تحقیق دانشجو در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ادبیات سده های ۱۴-۱۳

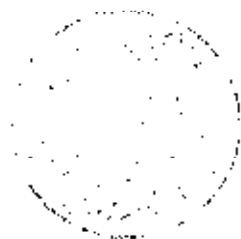
هدف: آشنایی با ادبیات در ابتدای سده های ۱۵ و ۱۶.

شرح درس: با توجه به درس های پیش بررسی و طرح همه جانبه مسائل ادبی در دوره

اومانيسم و رنسانس تا پایان رنسانس متأخر همراه با ادبیات حماسی و رمانس.

درس همراه با تحقیق دانشجو در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ادبیات سده های ۱۶-۱۵

هدف: آشنایی با ادبیات در ایتالای سده های ۱۸ و ۱۷

شرح درس: با توجه به درس های پیشین بررسی و طرح همه جانبه مسائل ادبی در دوره ای

که از Barocco شروع و تا آخر illuminismo ادامه می یابد. در این درس تاریخ

مطبوعات هم تدریس می شود.

درس همراه با تحقیق دانشجویی در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ادبیات سده های ۱۷ و ۱۸

هدف: آشنایی با ادبیات در ایتالای قرن ۱۹

شرح درس: با توجه به درس های پیشین بررسی و طرح همه جانبه مسائل ادبی در دوره ای

که از Neoclassicismo و Foscolo شروع و تا پایان Decadentismo ادامه می

یابد.

درس همراه با تحقیق دانشجویی در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ادبیات قرن ۱۹

هدف: آشنایی با ادبیات در ایتالای قرن ۲۰

شرح درس: با توجه به درس های پیشین بررسی و طرح همه جانبه مسائل ادبی در دوره ای که از *Futurismo* و *Crepuscularismo* در چهارچوب *Modernismo* شروع و تا قرن ۲۱ ادامه می یابد. این درس همراه با تحقیق دانشجویی در زمینه های مرتبط با دوره مورد بحث است.

توجه به روزآمد کردن منابع

پیش نیاز: ترجمه ۳

هدف: افزایش مهارت در ترجمه متن های مطبوعاتی

شرح درس: با توجه به درس های پیشین ترجمه، تمرین جهت افزایش توانایی درک و ترجمه متون مطبوعاتی اعم از روزنامه و مجله فارسی و ایتالیایی در زمینه های مختلف و ترجمه انواع صفحه از نظر روزنامه نگاری.

درس همراه با ترجمه انفرادی ویژه هر دانشجو است. در طول نیمسال حداقل ۳۰ صفحه ترجمه شود.

توجه به روزآمد کردن منابع

اصول و روش تحقیق (اصلی) ۲ واحد

پیش نیاز: نگارش ۲

هدف: آشنایی با شیوه های تحقیق در ادبیات

شرح درس: تدریس متدولوژی تحقیق همراه با یک تحقیق انفرادی

امتحان: تئوری + تحقیق انفرادی برای هر دانشجو.

نقدی متون ادبی ۱ و ۲ (تخصصی) ۴ واحد

پیش نیاز نقدی متون ادبی ۱: ادبیات سده های ۱۴-۱۳

پیش نیاز ۲: نقدی متون ادبی ۱

هدف: آشنایی با نظریه های ادبی و انتقادی قرن ۲۰

شرح درس: بیان نظریه های ادبی و انتقادی قرن ۲۰ و تحلیل و نقد قطعه هایی از آثار ادبی و

شناسخت سبک های ادبی (Post-modernismo, Strutturalismo,

Formalismo) همراه با کار عملی روی متون دوره های مختلف ادبی (حداقل ۱۵ متن در هر

نیمسال) می باشد.

درس همراه با تحقیق دانشجوی است.

زبان‌شناسی همگانی ۱ و ۲ (اصلی) ۴ واحد

پیش‌نیاز ۲: زبان‌شناسی ۱

هدف: آشنایی با مفاهیم بنیادی زبان‌شناسی نظری

شرح درس: آموزش مقدمات زبان‌شناسی شامل مفاهیم بنیادی زبان‌شناسی نظری مانند

آواشناسی، واج‌شناسی، صرف و نحو (منطبق با زبان ایتالیایی)، معناشناسی، آشنایی مقدماتی با

مکاتب زبان‌شناسی، و جامعه‌شناسی زبان.

درس همراه با تحقیق دانشجویان است.

توجه به روزآمدن کردن مطالب و منابع

توجه به روزآمد کردن منابع و مطالب

ترجمه متون اسلامی ۱ و ۲ (اصلی) ۴ واحد

پیش نیاز ۱: ترجمه ۲

پیش نیاز ۲: ترجمه متون اسلامی ۱

هدف: افزایش مهارت ترجمه

شرح درس: با توجه به درس های پیشین ترجمه برای کار تخصصی تر در زمینه متون اسلامی

درس همراه با ترجمه انفرادی ویژه دانشجو است.

پیش نیاز: نقادی متون ادبی ۱

هدف: آشنایی با تاریخ تحول ادبیات روایی و پیدایش رمان در ایتالیا و انواع آن.

شرح درس: بررسی چگونگی پیدایش نوع رمان در ادبیات ایتالیا و بررسی نمونه های مختلف

انواع آن با توجه به زمینه های تاریخی و مطالعه گزیده ای از رمان های مطرح

درس همراه با تحقیق دانشجو است.

پیش نیاز: اصول و روش تحقیق

هدف: آشنایی با تاریخ هنر ایتالیا در قرن های ۱۹ و ۲۰ تا در دانشجوین حساسیت و شناخت نسبت به آثار هنری و از جمله آثار هنری ایران به وجود آید.

شرح درس: طرح وقایع تاریخی ایتالیا و اروپا از زمان تلاش های این کشور برای وحدت تا زمان حاضر و تجزیه و تحلیل آثار مختلف هنری ایتالیا در دوره مورد بحث و طرح نمایشگاه های تاریخی - اجتماعی آن در چهارچوب مدرنیسم و پست مدرنیسم. طرح سبک های عمده مختلف هنری همراه با تحلیل آثار مهم.

درس همراه با تحقیق دانشجو است.

پیش نیاز: ترجمه ۳

شرح درس: با توجه به درس های پیشین ترجمه، تمرین برای افزایش مهارت دانشجویان در ترجمه متون ادبی فارسی و ایتالیایی. در طول نیمسال دانشجویان باید حداقل ۳۵ صفحه ترجمه کنند. درس همراه با تکلیف انفرادی ویژه است.

پیش نیاز: ساختار رمان و انواع آن

هدف: تحلیل یک اثر ادبی

شرح درس: یکی از آثار ادیبان برجسته ۱۰۰ سال اخیر مانند **Calvino, Svevo**,

Deledda, Verga, Pirandello, Pavese, Sciascia ... انتخاب و توسط همه

دانشجویان خوانده شود و تحلیل تکنیکی، ریخت شناختی و ایدئولوژیک اثر در کلاس انجام

گیرد، از جمله کار ادیب مورد بحث در پرداختن به رویدادها و مسائل مهم در زندگی بشر مانند

تولد، مرگ، همبستگی، تنهایی، بیماری، سلامت، عدالت، ظلم، مفهوم هستی، حقوق انسان ها،

طبیعت و... درچارچوب مسائل اجتماعی - تاریخی - سیاسی به صورت همزمانی و در زمانی

بررسی شود.

درس همراه با یک تکلیف انفرادی مطابق با الگوی اجرا شده در کلاس روی یک اثر ادبی

مستقل دیگر است.

زبان عمومی (ایتالیایی) ۳ واحد

هدف: آشنایی با نوشتن، خواندن، ترجمه و دستور زبان ایتالیایی.

شرح درس: تمرین نگارش جمله و پاراگراف، ترجمه های کوتاه و مقدماتی، خواندن متن های

ایتالیایی.

دستور زبان در حد قید، عدد، صفت (به طور کامل) ، تکیه ، مخفف سازی در طول تدریس

انجام تمرینهای مناسب ضروری است.

توجه به روزآمد کردن مطالب و منابع

برنامه چهارساله کارشناسی زبان ایتالیایی گرایش ادبیات

نیمسال دوم		سال اول: نیمسال اول	
تعداد واحد	نام درس	تعداد واحد	نام درس
۴	دستور تطبیقی ۱	۱۶	پیش دانشگاهی
۳	ایتالیایی عمومی		
۴	خواندن و پرسش ۱		
۴	گفت و شنود ۱		
نیمسال دوم		سال دوم: نیمسال اول	
۴	دستور تطبیقی ۳	۴	دستور تطبیقی ۲
۴	خواندن و بیان شفاهی داستان ۱	۴	خواندن و پرسش ۲
۲	نگارش ۲	۴	گفت و شنود ۲
۲	ترجمه ۱	۲	نگارش ۱
۴	ادبیات قبل از قرن ۱۳ ایتالیا	۲	آموزش روش ترجمه
نیمسال دوم		سال سوم: نیمسال اول	
۲	ترجمه ۳	۴	خواندن و بیان شفاهی داستان ۲
۴	ادبیات قرون ۱۶-۱۵	۲	نگارش پیشرفته ۱
		۴	ترجمه ۲
۲	نقادی متون ادبی ۱	۴	ادبیات قرون ۱۴-۱۳
۲	زبان‌شناسی همگانی ۱	۲	اصول و روش تحقیق
۲	ترجمه متون اسلامی ۱		
نیمسال دوم		سال چهارم: نیمسال اول	
۲	ترجمه متون ادبی	۲	ترجمه متون مضامین
۴	ادبیات قرن ۱۹ ایتالیا	۴	ادبیات قرون ۱۸-۱۷ ایتالیا
۴	ادبیات قرن ۲۰ ایتالیا	۲	نگارش پیشرفته ۲
۲	تحلیل یک اثر ادبی	۲	نقادی متون ادبی ۲
۲	ترجمه متون اسلامی ۲	۲	زبان‌شناسی همگانی ۲
		۲	ساختار زبان و انواع آن
		۲	درامدی و تاریخ هنر

فصل چهارم
فهرست منابع

Corso prerequisito

Libri principali:

1. **La lingua italiana per stranieri**, katerinov, primo vol.
2. **Corso di lingua italiana**, Sandra Radicchi. Ed. Bonacci, 1985.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Lingua viva**, Migliorini. Ed. Le Monnier, 1970.

Grammatica comparata 1

Libri principali:

1. **La lingua italiana per stranieri**, katerinov. Vo. I.II.
2. **Corso di lingua italiana**. Sandra Radicchi. Ed. Bonacci, 1985.
3. **Grammatica italiana**. Ed. Le Monnier. 1983.
4. **Grammatica italiana**, Giuseppe Pittano. Ed. Mondadori.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Pronuncia e grafia dell'italiano**. Amerino Camilli. Sansoni Ed., 1971.
2. **L'italiano facile**, Franco Fochi.
3. **Lingua viva**. Ed. Le Monnier, 1970.
4. **Lingua madre**.

Grammatica comparata 2

Libri principali:

1. **Storia della lingua italiana**, vol. I, II.
2. **L'italiano nei secoli**. Petrini, 1978.
3. **Grammatica italiana**. Giuseppe Pittano. Ed. Mondadori.

4. **Lingua viva**. Bruno Migliorini.

Per uno studio piu` approfondito:

1. **Lingua madre**. M.Moretti, D.Consolmi.
2. **Grammatica italiana**. Marioni, Salsa. Ed. Le Monnier, 1983.

Grammatica comparata 3

Libri principali:

1. **Corso di lingua italiana**, Radicchi e Mezzedimi. Ed. Bonacci.
2. **Grammatica italiana**, Marioni, Salsa. Ed. Le Monnier, 1983.
3. **Grammatica italiana**, Giuseppe Pittano. Ed. Mondadori.

Per uno studio piu` approfondito:

1. **Lingua viva**, Bruno Migliorini. Ed. Le monnier, 1970.
2. **Lingua madre**, M.Moretti, D.Consolmi. Ed. Mondadori.

Lingua generale

Libri principali:

1. **Lingua viva**, Bruno Migliorini. Ed. Le monnier 1970.
2. **Grammatica italiana**, Giuseppe pittano. Ed. Mondadori.
3. **In italiano**. Perugia.

per uno studio piu` approfondito:

1. **I draghi locepei (imparare l'italiano con i giochi di parole)**, Ersilia Zamponi.
2. **L'italiano facile**, Franco Fochi.

Letture e questionario 1 e 2

Libri Principali:

1. **Letteratura al naturale**, Susanna Buttaroni. Ed. Bonacci.
2. **Libro aperto**. Editore Giunti (tutti i volumi).
3. **In italiano**. Perugia.
4. **Linea diretta**.

Per uno studio piu` approfondito:

1. **La bottega dell'italiano**. Ed. Bonacci, 1989.
2. **L'esercizio della lettura**. Luciano Anceschi.
3. **Mondo italiano**. Ed. Bonacci.
4. **Corso d'italiano**, 1982.
5. **Cara Italia**, Enzo Biagi.
6. **Il vento**, Marco Lodoli.
7. **Dizionario quotidiano**, Dacia Maraini.
8. **Ogni limite ha una pazienza**, Toto.

Conversazione 1 e 2

Libri principali:

1. **Parliamo insieme**. Perugia.
2. **Uno**. Editore: Bonacci.
3. **Due**. Editore: Bonacci.
4. **In italiano**. Perugia.

Per uno studio piu` approfondito:

1. **Quaderno di mondo italiano**. Ed. Bonacci.

2. **Quintetto italiano.** Ed. Bonacci, 1997. 2 vol.

3. **Comunicare meglio.** Ed. Bonacci, 1985.

Composizione 1 e 2

Libri Consigliati:

1. **Manuale di scrittura professionale dal curriculum vitae ai documenti aziendali.** ed Zanichelli.

2. **Manuale di scrittura e comunicazione,** ed. Zanichelli.

3. **Idee per i temi** (codice 20482).

4. **Issimo.** Ed. Bonacci, 1994.

5. **Mistero all'abbazia,** M.L.Banfi, S. Gavelli.

6. **Scrivere meglio.** Grossi.

7. **L'italiano facile,** Franco Fochi.

Letteratura italiana prima del XIII secolo

Libri Principali:

1. **Letteratura italiana: testi e critica con lineamenti di storia letteraria,** Mario Pazzaglia, vol. Primo.

2. **Storia della letteratura italiana,** C.Salinari, C.Ricci, Vol. Primo.

3. **Momenti e problemi di storia dell'estetica,** parte prima, Ed. Marzorati.

Per uno studio più approfondito:

1. "La poesia trobadorica, l'Italia" di Antonio Viscardi in **Letteratura comparata.**

2. **I fioretti di San Francesco,** Guido Davico Bonino (a cura di).

3. **Marco Polo, Il milione,** Daniele Ponchiroli (a cura di).

4. **Opere di Publio Virgilio Marone,** Carena (a cura di).

5. **Laude**, Jacopone da Todi.
6. **Roma: Storia e monumenti**, Tina Squadrilli.
7. **Libri e lettori nel medioevo**, Guglielmo Cavallo.
8. **Manuale storico di letteratura comparata**, A. Gnisci. F. Sinopoli.

Letteratura italiana dei secoli XIII e XIV

Libri Principali:

1. **Letteratura italiana: testi e critica con lineamenti di storia letteraria**, Mario Pazzaglia, primo. Vol.
2. **Storia della letteratura italiana**, C. Salinari, C. Ricci, vol. primo.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Genus italicum**, Alberto Asor Rosa.
2. **Scrittori d'Italia**, A Sapegno, G. Trombatore, W. Binni, vol. primo.
3. **Crestomazia italiana**, Giacomo Leopardi, 2 vol. (prosa e poesia).
4. **Dante, Manzoni, Verga**, Atillio Momigliano.
5. **Introduzione a Dante**, Giorgio Padoano.
6. **Vita di Dante**, Umberto Cosmo.
7. **Guida a Dante**, U. Cosmo.
8. **Saggi di filosofia dantesca**, Bruno Nardi.
9. **Lecture dantesche**, G. Getto, 3 vol.
10. **Aspetti della poesia di Dante**, Giovanni Getto.
11. **Lezioni sulla Divina Commedia**, Francesco De Sanctis.
12. **"Le citazioni. Presenze dantesche negli scrittori legali"**, Aldo Vollone, in **Antidantismo Politico e Dantismo Letterario**.
13. **Da Dante a Leopardi, Da Belli a Gramsci**, Carlo Muscetta.

14. **Introduzione al poema sacro: Guida alla Divina commedia**, Domenico Magri.
15. **Francesco Petrarca**, Umberto Bosco.
16. **Studi sul Canzoniere del Petrarca**, Fausto Montanari.
17. **Saggi sul Petrarca**, De Sanctis (opere)
18. **Petrarca**, Nicolas Mann
19. **Brevario dei classici italiani**. Gian Mario Anselmi e... (a cura di).
20. **Lecture critiche del Decameron**, Luigi Russo.
21. **Vita di forme e forme di vita nel Decameron**.
22. **Dal Decameron e dalle opere minori**, Giovanni Boccaccio, Natalino Sapegno (a cura)
23. **Storia della letteratura tedesca**, Friz Martini.
24. **La presenza dimenticata: il femminile nell'Italia moderna fra storia, letteratura, filosofia**, Graziella Pagliano (a cura di).
25. **Boccaccio**, C. Muscetta.

Letteratura italiana dei secoli XV e XVI

Libri principali:

1. **Letteratura italiana: testi e critica con lineamenti di storia letteraria**, Mario Pazzaglia, vol. primo e secondo.
2. **Storia della letteratura italiana**, C. Salinari. C. Ricci. Vol. primo e secondo.
3. **Storia della letteratura italiana**, E. Cecchi. N. Sapegno.

Per uno studio più approfondito:

1. **Metodo e poesia di Ludovico Ariosto**, Walter Binni.
2. **Umanisti e umanesimo**, (da *Salutati* al p. 515). Codice 20614.

3. **Pagine italiane**, Ferrabino (per Umanesimo).
4. **Torquato Tasso: l'anima e l'avventura**, Ferruccio Ulivi.
5. **Il visibile parlare**, Ferruccio Ulivi (per Boiardo e...).
6. **Poesia popolare e poesia d'arte: studi sulla poesia italiana dal Tre al Cinquecento**.
7. **Crestomazia italiana**, Giacomo Leopardi, 2 vol. (prosa e poesia).
8. **Per la poesia italiana**, studi, ritratti, saggi e discorsi, Carlo Muscetta.
9. **Scrittori d'Italia**, A. Sapegno, G. Trombatore. W. Binni.
10. **Ariosto e Machiavelli**, Luigi Ambrosini.
11. **Ariosto e Tasso**, Lanfranco Caretti.
12. **Orlando Furioso**, Italo Calvino (a cura di).
13. **Scrittori d'Italia**, vol. II, parte prima: Il Cinquecento, G. Trombatore (a cura di).
14. **La norma e lo scarto: proposte per il Cinquecento letterario italiano**, Riccardo Scrivano.

Letteratura italiana dei secoli XVII e XVIII

Libri principali:

Letteratura del secolo XVII:

1. **Storia della letteratura italiana**, C.Salinari, C.Ricci, vol. II, il Seicento.
2. **Compendio di storia della letteratura italiana**, N.Sapegno, vol. II.
3. **Antologia della letteratura italiana**, A.Gianni, M.Balestreri, A.Pasquali, vol. II. Parte prima.

4. **Storia della letteratura italiana**, E. Cecchi, N.Sapegno.

Letteratura del secolo XVIII:

1. **Storia della letteratura italiana**, C.Salinari, C.Ricci, vol. II, il Settecento.
2. **Storia della letteratura italiana**, Flora. II Settecento.
3. **Compendio di storia della letteratura italiana**, N.Sapegno, vol. II.
4. **Storia della letteratura italiana**, E.Cecchi, N.Sapegno.

Per uno studio piu' approfondito:

Letteratura del secolo XVII:

1. **Tradizione e fortuna dei classici italiani**, C.Bologna.
2. **Umanisti e umanesimo** (parte seconda) codice 20614.
3. **Vico**. Mario Fubini.
4. **Percorsi di letteratura**, Remo Ceserani, Lidia De Federicis.

Letteratura del secolo XVIII:

1. **Tra poesia e romanzo; letteratura e illuminismo in Italia**, M.S.Sapegno.
2. **Storia e cultura dell'illuminismo**, N.Hampson.
3. **Metastasio**, M. Fubini.
4. **Alfieri**, M.Fubini.
5. **Momenti e problemi di storia dell'estetica**, Marzorati (a cura di),
dall'illuminismo al romanticismo.
6. **Preromanticismo italiano**, Walter Binni.
7. **Crestomazia italiana**, G. Leopardi.

Letteratura del secolo XIX

Libri principali:

1. **Storia della letteratura italiana**, C.Salinari, C.Ricci, vol. III, parte prima.
2. **Letteratura italiana: l'Ottocento**, Mario Pazzaglia.
3. **Storia della letteratura italiana**, Flora, il secondo Ottocento.

4. **Compendio di storia della letteratura italiana**, N.Sapegno, Vol. III.
5. **Antologia della letteratura italiana**, A. Gianni, M.Balestreri, A. Pasquali, vol. III, parte prima e seconda.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Fare gli italiani**, vol. II, cap. VII.
2. **Ugo Foscolo**, *Liriche scelte*.
3. **Monti, poeta del consenso**, W. Binni.
4. **Manzoniana e altre cose dell'Ottocento**, Giorgio Petrocchi.
5. **Manzoni**, *Opere minori*, Carlo Curto.
6. **L'orologio del Pincio**, Gaetano Mariani.
7. **Ugo Foscolo**, *prosa e poesia*, Luigi Russo.
8. **Questioni verghiane**, Nicolosi.
9. **Ugo Foscolo**, Mario Martelli.
10. **G. Leopardi**, Gian Carlo d'Adamo.
11. **Gertrude, Tristano e altri malnati**, Marziano, Guglieminetti.
12. **Verga verista**, Gorizio Viti.
13. **Romanticismo italiano e romanticismo europeo**, Ezio Raimondi.
14. **Leopardi progressivo**, Cesare Luporini.
15. **Leopardi e i segnali dell'infinito**, Luigi Blasucci.
16. **Il Risorgimento italiano**, Denis Mack Smith.
17. **Foscolo**, Enzo Bottasso.
18. **Da Foscolo all'eta` della restaurazione**, A. Marinari, N.Mineo.
19. **Dante, Manzoni, Verga**, Attilio Momigliano.
20. **Pascoli decadente**, Claudio Varese.
21. **Carducci, Pascoli, D'Annunzio**, F. Bernini, L.Bianchi.

22. **Carducci e altri saggi**, Walter Binni.
23. **Alessandro Manzoni, Promessi sposi**, con appendice, storia e tutte le versioni.

Letteratura del secolo XX

Libri principi:

1. **Storia della Letteratura italiana**. C.Salinari, C. Ricci, vol. III, parte seconda.
2. **Storia della letteratura italiana: il Novecento**, Giulio Ferroni.
3. **Storia della letteratura italiana**, Flora. **Il secondo Ottocento e Novecento**.
4. **Letteratura italiana, Il Novecento**, Mario Pazzaglia.
5. **Antologia della letteratura italiana**, A. Gianni, M. Balestreri, A. Pasquali, vol. III, parte seconda.
6. **Compendio di storia della letteratura italiana**, Vol. III, N. Sapegno.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **I colloqui e prose**, Guido Gozzano.
2. **Dal Carducci ai contemporanei**, G. Getto, F. Portinari.
3. **Letteratura nella storia**, Giuliano Manacorda.
4. **Intellettuali italiani del XX secolo**, Eugenio Garin.
5. **Letteratura e cultura dell'eta' presente**, V. Gazzola Stacchini, R. Luperini.
6. **Novecento letterario italiano**, Carmine di Biase.
7. **Officina**, Gian Carlo Ferretti.
8. **Scrittori, riviste, editori nella Firenze del Novecento**, Giorgio Luti.
9. **Storia della letteratura contemporanea**, Giuliano Manacorda.
10. **Storia della letteratura italiana tra le due guerre**, Giuliano Manacorda.

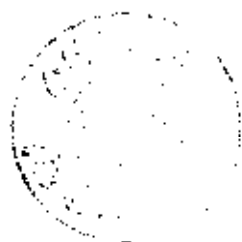

11. **Gli irregolari, la liberta, intellettuale nell'era del conformismo** (raccolta di saggi, ed. Liberal sentieri).
12. **Trentasei moderni: Breve secondo Novecento**, Franco Fortini.
13. **Dal neorealismo alla neoavanguardia (1945-1969)**, G.Luti, C. Verbaro.
14. **Letteratura italiana, i contemporanei**, 5 volumi.
15. **La cultura italiana del Novecento**, corrado Stajano.
16. **Lettratura italiana del Novecento**, E. Cecchi.
17. **Dizionario del futurismo**, Claudia Salaris.
18. **Il successo letterario**, V. Spinazzola.
19. **Scrittori del Novecento**, Giuseppe De Robertis.
20. **Sul filo della corrente**, Giorgio Luti.
21. **I futuristi**, Francesco Grisi.
22. **Marinetti, arte e vita futurista**, Claudia Salaris.
23. **Pasolini, la croce alla rovescia**, Maurizio De Benedictis.
24. **Il Novecento, Cultura e societa'**, Gregorio Penco.
25. **La bottega d'italiano, antologia degli scrittori italiani del Novecento**, Rosangela Verri-Menzel.
26. **Miti e coscienza del decadentismo italiano**, C. Salinari.

Metodi e principi di ricerca

Libro principale:

P. Corbetta, **Metodologia e tecniche della ricerca sociale** (1999).

Critica Letteraria 1 e 2

Libri principali:

1. **Critica e poesia**, M.Fubini.
2. **Sette modi di fare critica**, B.Bevilacqua ed altri.
3. **Livelli di critica e prosa: studi da baretti a flora**, Aldo Vallone.
4. "Lo strutturalismo," p.20 e "Correnti nello strutturalismo," p.36 in **La linguistica strutturale**, Giulio C.Lepschy.
5. "Poetica", in **Saggi di linguistica generale**, Roman Jakobson.
6. **Tecnica e teoria letteraria**, M.Fubini, G.Getto, B.Migliorini, A.Chiari, V.Pernicone (a cura di).
7. **Il testo letterario: Istruzione per l'uso**, M.Lavagetto (a cura di).
8. **Allegorie della lettura**, Paul de Man.
9. **Momenti e problemi di storia dell'estetica**, 3 vol. (a cura di Marzorati).
10. **Dizionario critico della letteratura italiana**.
11. **Le correnti** (2 vol.).
12. **Letteratura italiana: i critici**.
13. **Critica e poesia**, Mario Fubini.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **I dialoghi**, Pier Paolo Pasolini.
2. "Epica", J. B. Hainsworth e "Paraletteratura", Daniele Couegnas in **Biblioteca**, 2 vol.
3. "Panorama della letteratura italiana", in **Italia oggi**.
4. Gli orientamenti della critica dantesca dal 1965 al 1985, in **Antidantismo politico e Dantismo Letterario**, Aldo Vallone.

5. **Dopo la fine**, Giulio Ferroni (sulla condizione postuma della letteratura).
6. "Saggi letterari moderni", in **Arlecchineschi**, C. alvaro, M. boni
7. **Il successo letterario**, V. spinazzola (a cura di).
8. **Verga verista: Introduzione e guida da "Nedda" a "Mastro don Gesualdo"**
in **Storia e antologia della critica**, G. Viti.
9. **Sul filo della corrente: fatti e figure della letteratura italiana del '900**, G. Lutti.
10. **Le Mille e una notte**, 3 vol. Introduzione di Francesco Gabriele.
11. **La ragione comica**, Guido Almansi.
12. **Questioni verghiane**, Francesco Nicolosi.
13. **Percorsi di letteratura** (laboratorio di analisi dei testi e di lavoro critico), R. Ceserani, L De Federicis.
14. **L'orologio del pincio**, G Mariani.
15. **Parole private, dette in pubblico: Conversazioni e racconti sullo scrivere**, G. Mozzi.
16. **Officina: cultura, letteratura e politica negli anni cinquanta**, G. Ferretti.
17. **Tra testo e fantasia, analisi di poesia da Gozzano a Montale**, G. Savoca.
18. **Lezioni americane**, Italo Calvino.

Linguistica generale 1 e 2

Libri principali:

1. **Corso di linguistica generale**, F. Saussure; T.De Mauro (tra.), ed. Laterza, 1976, 1989.
2. **Introduzione alla linguistica teorica, III: La semantica**, Lyons. Ed. Laterza, 1981.
3. **Fondamenti di linguistica**, Simone. Ed. Laterza.

4. **Linguistica essenziale**, M. L. Altieri Biagi.
5. **Introduzione alla linguistica**, George Yule.

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Storia della linguistica**, Roberto H. Robins; Prampolini (tra.) ed. Il Mulino, 1981.
2. **Elementi di linguistica generale**, Giulio C. Lepschy (tra.). Ed. Laterza, 1974.
3. **Introduzione alla linguistica teorica, II: La grammatica**, Lyons. Laterza, 1981.
4. **Studi italiani di linguistica teorica e applicata**.

Struttura e generi di romanzo

Libri principali:

1. **Il romanzo come sistema**, Manuela Bertone.
2. **Il romanzo del Novecento**, Giacomo Debenedetti.
3. **Il testo letterario, istruzioni per l'uso**, Mario Lavegetto.
4. **Tradizione e fortuna dei classici italiani: Dall'arcadia al '900**. Corrado Bologna (capitoli: 3,4,5).

Per uno studio piu' approfondito:

1. **Narratori italiani del primo Novecento**, Giorgio Luti.
2. **Narratori italiani del secondo Novecento**, Giorgio Luti.
3. **Strade maestre**, Goffredo Fofi.
4. **Scrittori di classe**, Renzo Parise.
5. **Storia dell'editoria nell'Italia contemporanea**, Gabriele Turi.
6. **Il Corsaro nero piange**, R.Schawmenthal, M.L.Straniero.

7. **I narratori (1850-1957)**, Luigi Russo.
8. **Itaca e oltre**, Claudio Magris.
9. **Dizionario dei personaggi di romanzo**, Gesualdo Bufalino.
10. **Pirandello e la Sicilia**, Leonardo Sciascia.
11. **Pirandello, la follia**, Elio Gioanola.
12. **Personaggi dei "Promessi sposi"**, Luigi Russo.

Introduzione alla storia d'arte

Libri consigliati:

1. **L'arte italiana**, Mario Salmi.
2. **Storia dell'arte italiana**, G.C.Argan (3 vol).
3. **L'arte moderna, 1770-1970**, G.C.Argan.
4. **Sociologia dell'arte**, Arnold Hauser (3 vol).
5. **Arte astratta e arte figurativa**, Francesco Vicens.
6. **L'immagine e l'occhio**, Gombrich.
7. **Alberto Savinio (De chirici)**, Silvana Cirillo.
8. **Metafisica**, Massimo Carra.
9. **Surrealismo**, Patrick Wildberg.
10. **Futurismo**.
11. **Pittura e scultura e delle arti minori (1620-1646)**. Theodor Turquet de Mayerne.
12. **La pittura del Rinascimento in Europa**
13. **Leonardo**, Anna Maria Brizio.
14. **Il visibile parlare**, Ferruccio Ulivi.
15. **Roma**, T. Squadrilli.

Analisi di un' opera letteraria

Libri principali:

1. **Genus italicum**, Alberto Asor Rosa.
2. **Letteratura nella storia**, Giuliano Manacorda.
3. **Il romanzo del Novecento**, Giacomo Debenedetti.
4. **Come leggere "La coscienza di Zeno"**, Adriano Bon.
5. **Ritratto di Manzoni**, N. Sapegno.